ЖОРНОКУЙ Ю. М.

завідувач кафедри цивільного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ – СУБ'ЄКТІВ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ: ЯКИМИ ВОНИ МАЮТЬ БУТИ?

У статті розглянуті питання проблематики визначення організаційно-правових форм юридичних осіб, які функціонують у сфері інноваційної діяльності — суб'єктів венчурного підприємництва. Зазначається нагальна потреба у чіткій регламентації на рівні Закону України «Про інноваційну діяльність» організаційно-правових форм таких суб'єктів. Обстоюється позиція двоякої юридичної природи венчурного підприємства, яке може визнаватися і юридичною особою (організаційно-правова форма), яка здійснює венчурне підприємництво, і об'єктом цивільно-правових відносин. Автор приходить до висновку, що організаційно-правовими формами юридичних осіб — суб'єктів венчурного інвестування мають визнаватися акціонерне товариство або товариство з обмеженою відповідальністю.

Ключові слова: юридична особа, венчурне підприємництво, інноваційна діяльність, акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю.

ЛІТЕРАТУРА:

- 1. Аналіз правового регулювання діяльності інноваційних структур, підтримки малого та середнього підприємництва в Україні (регіональний аспект): наукове видання / за ред. С. В. Глібка, Ю. Є. Атаманової, О. В. Черкасова. Харків: Право, 2018. 96 с.
- 2. Першко Л. О., Данькевич А. П. Венчурні фонди як інвестиційні інститути: західний досвід і практика функціонування в Україні. Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). 2014. № 1. С. 40–46.
- 3. Юхачев С. П. Особенности венчурного инвестирования в современной России. Социально-экономические явления и процессы. 2012. № 5–6. С. 156–161.

- 4. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь. Москва: ИНФРА-М, 1996. 496 с.
- 5. Мединский В. Г., Шаршукова Л. Г. Инновационное предпринимательство: учебн. пособ. Москва: ИНФРА-М, 1997. 240 с.
- 6. Яновський О. Венчурний бізнес. Особливості та переваги. *Бізнес-інформ*. 1995. № 15–16. С. 20–26.
- 7. Красовська А. Шляхи впровадження інноваційних проектів в Україні. Інтелектуальна власність. 2001. № 3. С. 12–15.
- 8. Зенин И. А. Наука и техника в гражданском праве. Москва: Изд-во Московского ун-та, 1977. 208 с.

REFERENCES

- 1. Glibko S.V., Atamanova Yu. E., Cherkasov O. V. eds. 2018. Analysis of the legal regulation of the activities of innovative structures supporting small and medium enterprises in *Ukraine* (regional aspect). Kharkiv: Right
- 2. Krasovskaya A. 2001. Ways of Implementation of Innovation Projects in Ukraine. *Intellectual Property*. no. 3. pp. 12-15.
- 3. Medinsky V.G., Sharshukova L.G. 1997. *Innovative entrepreneurship: educational. way*. Moscow: INFRA-M
- 4. Pershko L. A., Dankevich A.P. 2014. Venture funds as investment institutes: western experience and practice of functioning in Ukraine. *Scientific Herald of the National University of the State Tax Service of Ukraine (Economics, Law)*. no. 1. pp. 40-46.
- 5. Rayzberg B. A., Lozovsky L. Sh., Starodubtseva E. B. 1996. *Modern Economic Dictionary*. Moscow: INFRA-M
- 6. Yanovsky O. 1995. Venture business. Features and Benefits. *Business Inform.*. no 15-16. pp. 20-26.
- 7. Yuhachev S. P. 2012. Features of Venture Investment in Contemporary Russia. *Socioeconomic phenomena and processes. no* 5-6. pp. 156-161.
- 8. Zenin I. A. 1977. *Science and Technology in Civil Law*. Moscow: Publishing House of the Moscow Uniate

ЖОРНОКУЙ Ю. М.

ведущий научный сотрудник Научно-исследовательского института правового обеспечения инновационного развития Национальной академии правовых наук Украины, доцент, доктор юридических наук

ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ФОРМЫ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ – СУБЪЕКТОВ ВЕНЧУРНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ: КАКИМИ ОНИ ДОЛЖНЫ БЫТЬ?

В статье рассмотрены вопросы проблематики определения организационноправовых форм юридических лиц, функционирующих в сфере инновационной деятельности — субъектов венчурного предпринимательства. Обращается внимание на необходимость в четкой регламентации на уровне Закона Украины «Об инновационной деятельности» организационно-правовых форм таких субъектов. Отстаивается позиция двоякой юридической природы венчурного предприятия, которое может признаваться и юридическим лицом (организационно-правовая форма), осуществляющим венчурное предпринимательство, и объектом гражданско-правовых отношений (целостный имущественный комплекс). Автор приходит к выводу о том, что организационноправовыми формами юридических лиц — субъектов венчурного инвестирования должны признаваться акционерное общество либо общество с ограниченной ответственностью.

Ключевые слова: юридическое лицо, венчурное предпринмиательство, инновационная деятельность, акционерное общество, общество с ограниченной ответственностью.

ZHORNOKUI YU. M.

Leading Researcher of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine, 2nd PhD,

Associate Professor

ORGANIZATIONAL AND LEGAL FORMS OF LEGAL ENTITIES – THE SUBJECTS OF VENTURES INVESTMENT: HOW DO THEY HAVE TO BE?

Problem setting. At the current stage of the development of Ukrainian legislation and legal doctrine in the field of innovation activity and its kind of venture business, legal entities are solely admitted as their subjects. This indicates on the imperfection of Ukrainian legislation in the context of admitting individuals as the same subjects. However, admitting legal entities as the subjects of such activities does not solve all the problems, since the legislation of Ukraine does not contain a clear regulation of their organizational and legal forms, and a number of legislative acts contains a list that does not meet either the provisions of the Civil Code of Ukraine or the norms of the Commercial Code of Ukraine.

Analysis of recent researches and publications. The current state of the legal doctrine does not make it possible to unambiguously state about clear developments of the types of organizational and legal forms of legal entities that are admitted as the subjects of venture

business. It should be noted that studying the works of scholars in Ukraine does not create an unified system of understanding certain entities as the subjects of venture business, since it has been offered to admit them as technopolises, technology parks, business incubators, etc. At the same time, we did not find any scientific or educational literature, where the author's vision on the creation of the subjects of innovation activity (venture business) in the concrete organizational and legal form of a legal entity would be expressed.

Target of research. The objective of the research is to clarify possible organizational and legal forms of legal entities – the subjects of ventures investment.

Article's main body. Legal entities in the field of venture business occupy a special position due to the possibility of conducting developments of the objects of industrial property rights and the realization of property rights to their use. The issue of correlation between the provisions of the Civil Code of Ukraine, the Commercial Code of Ukraine and a number of legislative acts in the context of the ratio between the concepts of «a legal entity» and «an enterprise» is relevant. This makes it possible to note that the dual nature of such an economic phenomenon as «an enterprise» necessitates the consideration of its legal form of participation in economic relations of both a legal entity, and the object of civil relations.

The implementation of the concept of «innovative structure» is inappropriate, since it artificially substitutes the concept of a legal entity. It is important to draw attention to the fact that the content of the definitions of «innovative structure» and «a legal entity» does not fully characterize their legal nature; however, the legislator compares them. Taking into account the provisions of the Art. 83 of the Civil Code of Ukraine we emphasize attention on the fact that organizational and legal forms of a legal entity are a company or an institution. We believe that "innovative structure" can not be created as an institution, since for doing venture business, the direct participation in the realization of such activities is stipulated. Therefore, legal entities engaged in venture business are created exclusively as companies.

Legal entities in the field of venture business may be created solely as joint-stock companies or limited liability companies. The basis for such a vision is consideration of the peculiarities of implementing venture business and taking into account the increased risk to obtain a negative result from such an activity.

Conclusions and prospects for the development. The author has indicated an urgent need for clear regulation of the organizational and legal forms of such entities at the level of the Law of Ukraine «On Innovation Activity». The author espouses the view of the dual legal nature of ventures company, which can be admitted as a legal entity (organizational and legal form), which carries out venture business, and the object of civil and legal relations. The author comes to the conclusion that organizational and legal forms of legal entities – the subjects of venture

investment should be admitted as joint-stock companies or limited liability companies.

Key words: legal entity, ventures company, innovation activity, joint-stock company, limited liability company.